

**2. návrh na zmenu *opisu* študijného odboru vysokoškolského vzdelávania
3.1.6 politológia 1., 2. a 3. stupeň zaradeného v sústave študijných
odborov, ktoré spravuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
SR;**

ŠTUDIJNÝ odbor

3.1.6. POLITOLÓGIA

Politológia je študijný odbor zo sústavy študijných odborov, spravovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania 3 (3.1.6), v ktorej absolvent nadobudne profesionálnu spôsobilosť a kompetencie vykonávať svoje povolanie v odbore.

Identifikácia študijného odboru v štruktúre podľa par. 50 ods. 5.

(a) Názov

POLITOLÓGIA (anglický názov Political Sciences)

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje, a štandardná dĺžka študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor POLITOLÓGIA sa môže podľa Sústavy študijných odborov vydané rozhodnutím Ministerstva školstva študovať v:

- prvom stupni vysokoškolského štúdia (Bc.) so štandardnou dĺžkou tri roky,
- druhom stupni vysokoškolského štúdia (Mgr.) so štandardnou dĺžkou dva roky,
- treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.)

(c) Obsah:

Absolventi študijného odboru POLITOLÓGIA sú spôsobilí vykonávať podľa dosiahnutého stupňa štúdia zodpovedné činnosti tímového, resp. samostatného tvorivého pracovníka v nasledujúcich inštitúciách a zariadeniach:

• 1. Stupeň:

Vládne a mimovládne humanitne orientované inštitúcie a organizácie, organizácie a inštitúcie tretieho sektora, inštitúcie zaoberajúce sa empirickou identifikáciou stavu spoločnosti (napríklad výskum verejnej mienky), kultúrno-spoločenské inštitúcie, nadácie, občianske združenia, redakcie odborných a spoločenských časopisov, štátna a verejná správa a samospráva (oblasť ľudských zdrojov), masmédiá

• 2. Stupeň:

Odborníci v politických stranách a v organizáciách tretieho sektora, redaktori v periodickej tlači, rozhlase a televízii, Vládne a mimovládne humanitne orientované inštitúcie a organizácie, organizácie a inštitúcie tretieho sektora, inštitúcie zaoberajúce sa empirickou identifikáciou stavu spoločnosti (napríklad výskum verejnej mienky), kultúrno-spoločenské inštitúcie, nadácie, občianske združenia, vzdelávacie inštitúcie vysokoškolského typu (lektor, asistent), štátna a verejná správa a samospráva (oblasť ľudských zdrojov), masmédiá.

• 3. Stupeň:

Ako vedecko-pedagogickí pracovníci hlavne v spoločenskovedných ústavoch, na katedrách politológie vysokých škôl, na pracoviskách Slovenskej akadémie vied, v riadiacej sfére štátnej a verejnej správy a všade tam, kde sa skúma a rieši zložitá problematika verejnej politiky. Ako odborníci v politických stranách, v organizáciách a inštitúciách tretieho sektora, v inštitúciách zaoberajúcich sa empirickou identifikáciou stavu spoločnosti (napríklad výskum verejnej mienky), v kultúrno-spoločenských inštitúciách, v nadáciách, v občianskych združeniach, v inštitúciách mediálneho charakteru.

(d) Zdôvodnenie potreby

Politológia je rozšíreným štandardným odborom univerzít v demokratických štátoch. Tento študijný odbor vzdeláva vysokokvalifikovanú skupinu profesionálov, ktorí budú schopní vykonávať vedeckú prácu v odbore ako aj v požadovaných aplikáciách v iných oblastiach vedy a spoločenskej praxe. Absolventi tohto odboru môžu významným spôsobom pomôcť k efektívnejšej sebareflexie politického systému ako celku ako aj jednotlivých jeho prvkov, a kultivovať, profesionalizovať, humanizovať politiku a kreovať demokraciu.

(e) Podobné študijné odbory v zahraničí

Študijný odbor POLITOLÓGIA je veľmi frekventovaný na zahraničných univerzitách. Študuje sa na všetkých významnejších univerzitách na celom svete. Výberovo uvedieme iba niektoré univerzitné pracoviská:

- Česká republika – Ústav politologie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Prahe; Katedra politologie, Fakulty mezinárodních vztahů, Vysoká škola ekonomická, Prahe, Katedra politologie, Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita, Brno
- Poľsko - Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Uniwersytet Jagielloński, Krakov
- Rusko – Fakulta politologie, Moskovská štátna univerzita M.V. Lomonosova
- Rakúsko - Fakultät für Sozialwissenschaften, Universität Wien

- Nemecko - Das Department für Politikwissenschaft der Ludwig-Maximilians-Universität München, Politikwissenschaft am Otto-Suhr-Institut der Freien Universität Berlin
- Anglicko - Department of Politics and International Relations, University of Oxford
- Francúzsko - Faculté de droit et de science politique, l'Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne
- USA - Department of Political Science Columbia University, Department of Political Science at the University of Chicago, Political Science, University of Michigan, Department of Political Science Harvard University, Department of Political Science at Miami University
- Kanada - Department of Political Science University of Toronto
- Austrália - School of Social and Political Sciences University of Sydney

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov:

- Medzinárodné vzťahy
- Sociológia
- Verejná politika a verejná správa

Obsah pre prvý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Absolvent bakalárskeho stupňa študijného odboru politológia vie vymedziť predmet, základné metódy politológie, jej miesto a vzťahy v systéme spoločenských vied. Vie si osvojiť základný kategoriálny aparát, vie rozlíšiť stupne politického vedomia. Orientuje sa najmä v týchto tematických oblastiach: dejiny politického myslenia, politický systém, moc, demokracia, teória politických strán, politických hnutí a občianskych združení, politický proces, volebné systémy, integračné procesy a zoskupenia, ľudské práva, menšiny v politike, verejná správa, politická geografia. Absolvent tohto stupňa štúdia získa základné znalosti zo sociológie, filozofie, moderných slovenských, európskych a svetových dejín, medzinárodných vzťahov a diplomacie. Rozsah a hĺbka jeho znalostí ho oprávňuje pokračovať v štúdiu odboru 2. stupňa (Mgr.) alebo vykonávať povolania v hore uvedených oblastiach.

Teoretické vedomosti (1. stupeň)

Absolvent bakalárskeho stupňa študijného odboru politológie získa a pochopí podstatné fakty, pojmy, princípy a teórie. Vie formulovať vlastný odborný postoj k spoločensko-politickým problémom opretý o politologické kategórie a zákonitosti spoločenského vývoja.

Praktické schopnosti a zručnosti (1. stupeň)

Absolvent bakalárskeho stupňa študijného odboru politológia:

- rozlišuje medzi podobou faktov a hodnotení, šírenými profesionálnymi politikmi a masmédiami
- získa prehľad v odbornej knižnej literatúre a vie kriticky hodnotiť štúdie v odborných a vedeckých časopisoch
- vie písať seminárne práce, ktoré sa neredukujú iba na zhrnutie naštudovaného odborného textu, ale obsahujú vlastné stanoviská k naštudovanému materiálu

Vymedzenie jadra znalostí (1. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru (1. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí 1. stupňa vysokoškolského štúdia sú viazané predovšetkým na predmety:

- Úvod (Základy) do politológie (politickej teórie)
- Dejiny politického myslenia
- Ľudské a občianske práva
- Teórie politických systémov
- Teórie politických strán
- Komparatívna politológia
- Medzinárodné vzťahy
- Politická geografia
- Teórie demokracie
- Politická sociológia
- Verejná politika a verejná správa

Odporúča sa, aby tieto znalosti tvorili aspoň dve pätiny ECTS kreditov študijného programu.

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru (1. stupeň)

- Menšiny v politike
- Základy sociológie
- Metodika sociologického výskumu
- Integračné procesy v Európe a vo svete
- Dejiny slovenského politického myslenia
- Dejiny politickej filozofie
- Dejiny diplomacie

- Regionálna geografia

Znalosti uvedené v korpuse majú byť súčasťou obsahu študijného programu v tomto študijnom odbore. Hĺbka rozpracovania študijného programu môže byť rôzna, nie však menšia ako sa vymedzuje v jadre. Ak sú uvedené témy alternatívne, študijný program musí obsahovať aspoň jednu z nich, alebo musí umožňovať voľbu jednej z nich.

Indikátorom priznania spôsobilosti inštitúcie priznávať akademický titul „bakalár“ je kumulatívna hodnota kreditov študijného programu z na úrovni dvoch pätín celkového počtu ECTS kreditov, odpovedajúcich 100 % ECTS kreditov študijného odboru.

Štátna skúška (1. stupeň)

Po splnení určeného množstva kreditov a ďalších povinností nasleduje skúška hore uvedených nosných tém jadra znalostí.

Obsah pre druhý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Absolvent študijného odboru politológia (2. stupeň) sa dobre orientuje v politologickej literatúre. Vie sledovať trendy vývoja politickej vedy. Dokáže aplikovať poznatky príbuzných odborov vo svojom odbore. Postupne si formuje teoretický stupeň politického vedomia. Vie analyzovať politické javy neosobne, nadstranícky a s teoretickým nadhľadom. Rozsah a hĺbka jeho znalostí ho oprávňuje pokračovať v štúdiu odboru 3. stupňa (PhD.) alebo vykonávať povolania v hore uvedených oblastiach.

Teoretické vedomosti (2. stupeň)

Absolvent magisterského stupňa študijného odboru politológia vie analyzovať teoretické a prakticko-politické súvislosti. Rozširuje svoje vedomosti a analytické schopnosti študovaním ďalšej odbornej literatúry. Samostatne pracuje s pramenným študijným materiálom a interpretuje texty z politologickej oblasti. Identifikuje a kriticky reflektuje aktuálne spoločensko-politické problémy a formuluje možnosti ich riešenia.

Praktické schopnosti a zručnosti (2. stupeň)

Absolvent magisterského stupňa študijného odboru politológie:

- Samostatne formuluje problém a hľadá jeho komplexné riešenie. Je pripravený na tvorbu, analýzu a posudzovanie projektov z politologickej oblasti, ale aj na interdisciplinárnu spoluprácu pri riešení odborných problémov odboru
- Má prehľad v odbornej knižnej literatúre, ale súčasne vie kriticky hodnotiť knižnú a časopiseckú produkciu odboru
- Vie formulovať vlastný názor na rozličné problémy stránickej a verejnej politiky
- Má základy tvorby odborných textov, ktoré sa neredukujú iba na zhrnutie naštudovaného odborného textu, ale obsahujú vlastné stanoviská a hodnotiace súdy k naštudovanému materiálu

Vymedzenie jadra znalostí (2. stupeň)

Témy znalostí študijného odboru (2. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí 2. stupňa študijného odboru politológia sú viazané predovšetkým na tieto predmety:

- Diplomový seminár
- Sociálna a politická filozofia
- Politologická analýza
- Sociálna politika
- Masmédiálna politika
- Bezpečnostná politika a medzinárodné vzťahy
- Teória sociálnych konfliktov
- Teórie demokracie
- Politická kultúra
- Transformačné procesy vo východnej Európe

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru (2. stupeň)

- Dejiny diplomacie
- Politická sociológia
- Politikum vybraných štátov a regiónov
- Globalistika
- Aktuálne otázky politiky Slovenskej republiky
- Politická etika
- Spotrebiteľská politika
- Regionalistika
- Geopolitika
- Aktuálne otázky integračných procesov

Štátna skúška (2. stupeň)

- obhajoba diplomovej práce
- ústna skúška z oblasti poznania študijného odboru politológia (študijný program pre 2. stupeň vysokoškolského štúdia).

Znalosti uvedené v korpuse majú byť súčasťou obsahu každého študijného programu v tomto študijnom odbore. Študijný program by mal pokrývať celý obsah študijného odboru. Aspoň dve pätiny študijného programu musia obsahovať témy (nosné aj ďalšie) študijného odboru, v stopercentnom vyjadrení ECTS kreditov odboru.

Obsah pre tretí stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa – 3. stupeň

(a) Všeobecná charakteristika profilu absolventa

Tretí stupeň vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore politológia predstavuje systematické štúdium politických procesov prostredníctvom politických teórií, koncepcií, modelov a paradigiem kombinovaných s vedeckými analytickými metódami.

Absolventi tretieho stupňa štúdia politologie sú špičkoví špecialisti pre výskum politiky s dôrazom na rozvoj politologie ako vednej disciplíny. Majú predpoklady riešiť zložité výskumné problémy, aktívne a tvorivo navrhovať, spracovávať i posudzovať vedecké projekty doma i v zahraničí. Sú schopní pôsobiť ako vedecko-pedagogickí pracovníci hlavne v spoločenskovedných ústavoch, na katedrách politologie vysokých škôl, na pracoviskách Slovenskej akadémie vied, v riadiacej sfére štátnej a verejnej správy a samosprávy, a všade tam, kde sa skúma a rieši zložitá problematika verejnej politiky. Súčasťou štúdia je individuálny prínos doktoranda k rozpracovaniu teoretických východísk, tvorivé definovanie problémov a návrhy ich riešení.

(b) Teoretické vedomosti

Absolventi študijného odboru politológia – 3. stupeň:

- nadobudnú a zvládnu všetky základné princípy a metódy vedeckej práce v oblasti teórie politiky ako aj väzby projektovania: výskum - legislatíva - metodika - aplikácia v politickej praxi
- dôkladne sa orientujú v minulých i súčasných trendoch, koncepciách a teóriách akademickej reflexie politiky spolu s ich aplikáciou na zvolenú oblasť výskumu

- samostatne formulujú vedecký problém, ktorý dokážu na základe výskumu objektívne, logicky a zreteľne prezentovať v rôznych formách vedeckej syntézy (vedecká monografia, štúdia, projekt a pod.)
- sú schopní zúčastňovať sa na teoretickom rozvoji vedného odboru

(c) Doplnujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolventi študijného odboru politológia – 3. stupeň:

- osvojujú si najnovšie poznatky z oblasti teórie a praxe politiky, osobitne z obsahových okruhov svojich dizertačných prác
- skvalitňujú si svoju jazykovú vybavenosť
- vytvorili si návyky systematického sledovania najnovšej vedeckej produkcie vo svojej oblasti, a to aj v cudzom jazyku prostredníctvom rozličných zdrojov
- sú schopní pracovať samostatne alebo ako členovia tvorivých vedeckých tímov
- majú predpoklady pre interdisciplinárnu, medziodborovú i multiodborovú spoluprácu v oblasti politológie a príbuzných vedných odborov
- majú potrebné schopnosti prezentovať výsledky svojho výskumu v domácich a zahraničných periodikách, šíriť politologické poznatky popularizačnou formou
- sú schopní vypracúvať expertízy a hodnotenia v oblasti domácej a zahraničnej politiky a aktívne využívať príslušné moderné informačné technológie vo svojom bádání, ako aj poznatky z príbuzných vedných disciplín, ktoré sú relevantné pre riešený problém.
- sú pripravení na vysokoškolskú pedagogickú činnosť

Vymedzenie jadra znalostí (3. stupeň)

Študované témy majú charakter predmetov s možnosťou výberu i povinnej účasti podľa rozhodnutia školiteľa

a) študijná časť

- Metodológia vedy
- Teoreticko-metodologické otázky politológie
- Teoreticko-metodologické otázky medzinárodnej politiky
- Sociálne a politologické analýzy
- Aktuálne problémy politickej vedy
- Cudzí jazyk

(b) vedecká časť:

- Formulovanie cieľovej štruktúry vlastného výskumu, ktorý je predmetom dizertačnej práce
- Orientácia na samostatné riešenie zvoleného výskumného problému, na zvládnutie teoretických a metodologických otázok vo všetkých fázach vedeckého výskumu

- Prezentácia výsledkov vedeckej práce (vedecké konferencie, odborné periodiká, účasť na vedeckých projektoch)

Znalosti uvedené v jadre majú rozsah 1/3 študijnej časti a 2/3 vo vedeckej časti. Dizertačná skúška a obhajoba dizertačnej práce musí preukázať, že študent má schopnosť samostatne získavať a aplikovať teoretické poznatky.

3.1.6. POLITOLÓGIA

Vypracovali:

Vedúci expert: prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc.
adresa:
Filozofická fakulta UPJŠ Košice
Šrobárova 2
0400 01 Košice
e-mail: marcela.gburova@upjs.sk podpis:

Expert: 1. Prof. PhDr. Martin Krno, CSc.
adresa:
Filozofická fakulta U K F v Nitre
Boženy Slančíkovej 1
949 74, Nitra
e-mail: skrno@ukf.sk podpis:

Expert: 2. PhDr. Peter Horváth, PhD.
adresa:
Fakulta sociálnych vied UCM Trnava
Bučianska 4/A
917 01 Trnava
e-mail: peter.horvath@ucm.sk podpis:

Expert: 3. Prof. PhDr. Ján Koper, PhD.
adresa:
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB Banská
Bystrica
Kuzmányho 1
97401 Banská Bystrica
e-mail: klaudia.frankova@umb.sk podpis:

V Košiciach 5. 12. 2012